

Forfatter: Bergsøe, Vilhelm

Titel: Udrag fra Fra Piazza del Popolo · I

Citation: Bergsøe, Vilhelm: "Fra Piazza del Popolo", i Bergsøe, Vilhelm: *Fra Piazza del Popolo*, udg. af Flemming Conrad ; Lars P. Romhild , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, [1988], s. 616. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bergsoev01ny-shoot-idm139673026783088/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Fra Piazza del Popolo

- 56 *katapletisk Tilfælde*: krampetilfælde som følge af sindssygdom eller hypnose. – *compulsivisk*: krampagtig – *Lazareth St. Lazare*: hospital i det indre Paris.
- 58 *Pentacrinus clavatus*, Geoffroy. forstenet solhje, bestemt af den fr. naturforsker E. Geoffroy Saint-Hilaire (1772-1844). – *de Døde opstaae . . . de Blinde seende*: jf. fx Mattæus 9.2-7 og 23-34; moderne oversættelser har »lam« i stedet for »sværkbrudene«. – *Skriftkløge*: gruppe af lærde, der vejledte den oldjødiske menighed; se Mattæus 9.3 ff.
- 59 *Mrs. Derolle*: ikke identificeret. – *Naturaliste*: fr. naturahandler, dvs. forhandler af udstoppede dyr o.lign. – *Rue St. Honoré*: gade i Paris' centrum, nord for Seinen.
- 60 *La Cité* . . . Nr. 5: på Ile de la Cité, en ø i Paris' centrum. – *Palais de Luxembourg*: offentlig bygning i Luxembourg-haven i det indre Paris.
- 61 *Constipation*: en organismes tilstand. – *kullade*: uden tårn eller spir. – *Père la Chaise*: stor kirkegård øst for Paris' centrum.
- 62 *Bureau*: kontor, der modtager anmeldelse af kolera-tilfælde og -dødsfald og træffer nødvendige foranstaltninger. – *Cjethuset*: gammelt kanonstoberi på Kgs. Nytorv (Ke5), der o. 1850 husede en officersskole. – *Byens østre Quarteer*: se s. 600. – *Ulykkens . . . Boliger*: henryder til romanen *Mine Rejser gennem Ulykkens Huler og Elendighedens Boliger* af den ty. underholdningsforfatter C.H. Spiess (1755-1799); da. oversættelse 1802-03. – *Frokost, Middags- og Aftensmad*: antagelig måltider om morgenen, midt på dagen og om aftenen, jf. dog n.t. s. 227.
- 63 *Portvin*: sundhedsvæsenets bekendtgørelse af 26.6.1853 anbefaler »god Vin« som forebyggende middel mod kolera. – *Disposition til*: her: forudsætning for. – *Permission*: orlov.
- 64 *Visitation*: undersøgelse af patient. – *Jensalems evige Skomager*: også kaldt Den evige jøde eller Ahasverus, der if. legenden som straf for ikke at hjælpe den lidende Kristus må vandre evigt på Jorden. – *Muurstenene*: brugt som varmedunk.
- 65 *Eaatsraad Thal*: R.S. Thal (f. 1785), privatiserende læge i København; død af kolera 16.7.1853. – *Hippokrates*: det antikke Grækenlands berømteste læge (ca. 460-377 f.Kr.). – *renonce*: her: magtesløs.
- 66 *Munken, der i Pestens Tid . . . Mennesker i Verden*: ikke identificeret. – *skuffet*: narret. – *selvredte*: sammen med to andre.
- 67 *Sær*: se s. 601. – *Frukirkes Kors*: korsset øverst på tårnet af Københavns domkirke. – *det opvartende Personale*: sygeplejere, vågekoner m.v., der o. 1850 gennemgående var af ringe kvalitet og anseelse. – *Esplanaden*: grønt område (Ke3) – *hundrede Cubikfod*: ca. 3 kubikmeter.
- 68 *Lemmerne*: se n.t. s. 33. – *Velfærdsomiteen(s)*: le comité du salut public fungerede 1793-95 til bekæmpelse af den fr. revolutions modstandere. – *Sluteren*: fangevogteren. – *levindelige Patienter . . . pleiede af mandlige Vaagekoner*: jf. *Er II* (1900) 158.
- 69 *Vartov*: institution for syge og fattige nær Vesterport (Ke6); den omtalte flytning fandt sted i august 1853.